

عکاسی ایران در دوره ی معاصر

وقفه ی بزرگی به فاصله ی زمانی حکومت ناصرالدین شاه و رضاشاه در عکاسی ایران به وقوع پیوست. عکاسی ایران که پا به پای اروپا پیش می رفت، عقب ماند.

در دوران رضا شاه به دلیل تمرکز حکومت و برقراری سیستم بوروکراتیک اروپایی، نیاز به عکاسی برای تهیه ی عکس پرسنلی برای نظام وظیفه، اجباری شدن الصاق عکس به مدارک مدارس متوسطه، عالی، طبابت و دندانسازی، بار دیگر این عرصه فعال شده و عکاس خانه های بیشتری در تهران و شهرستان ها افتتاح شد و گستره ی مشتریان افزایش یافت.

مدرسه ی عکاسی توسط رئیس دارالفنون، "میرسیدعلی خان" تأسیس شد. عکاسی به پیش آهنگان عکاسی تدریس می شد. ورود دوربین های قطع کوچکتر لایکا، رولیفکس و تک لنزی انعکاسی نیز به شکوفایی عکاسی ایران کمک بسزایی نمود.

با توجه به سیاست جدید رژیم در تبلیغات مطبوعاتی، عکاسی جان تازه ای گرفت. تبلیغ رشد صنایع، راه سازی، ورزش، و حضور زنان در جامعه، نیاز به عکاس خبری داشت. همچنین، حفاری ها، کشف نواحی تاریخی، عکاسی از اشیاء موزه ای و تاریخی ... و به تبع آن کنترل حکومتی بر کار عکاسان، موجب تدوین قوانین و مقرراتی برای کنترل کار عکاسان شد: اولین ممیزی عکاسی در ایران - 1317

در همین دوره عکس های یادگاری باب شد. اما بیش از همه، عکاسان به همراه گروه های سربازگیری در اقصی نقاط کشور به ثبت تصاویر جوانان نورسته مشغول بودند.

به دو دلیل کیفیت عکس ها در این دوره بسیار پایین بود: نخست آنکه مشتریان این گروه اجباری بودند، و در ثانی، حجم کار بسیار بالا بود و عکاس فرصت پرداختن به عکس را نداشت. در این دوره عکاسان از دوربین های روسی استفاده می کردند که متشکل از جعبه های چوبی و لنز با کیفیت پایین بودند. در زیر جعبه محفظه ای تعبیه می گردید که در آن داروی ظهور و ثبوت می ریختند و بجای فیلم نیز از کاغذ استفاده می شد. به همین دلیل عکس آرشبو نمی شد.

در سال 1306 الصاق عکس به گواهینامه مدارس اجباری شد. این مشتریان در رابطه با کیفیت عکس توقع بیشتری داشتند. به همین علت عکاسان برای این گونه عکس ها دقت بیشتری به خرج می دادند. در میان عکس های این دوران سوژه با کلاه پهلوی، زمینه های تاریک و روشن و نورپردازی بهتر و رتوش به چشم می خورد. این عکس ها در عکاس خانه گرفته می شد و از شیشه ی حساس به نور برای عکاسی استفاده می شد. از همین سال بود که ورود لوازم و مواد مصرفی عکاسی به کشور گسترش یافت. تجارت خانه ها و دواخانه های ناصریه از همان زمان دست به این کار زدند.

پس از استقرار کامل پهلوی، مطبوعات که در واقع در کنترل کامل شهربانی بودند، به چاپ تصاویر تایید شده فرمایشی و تبلیغاتی سران پرداختند. این خود زمینه ی ورود موضوعاتی در صفحات مطبوعات را پدید آورد که تا پیش از آن معمول نبود: عکس های خبری مراسم افتتاحیه ها، نشان دادن چرخ های در حال ایجاد و پیشرفت صنایع، جوانان ورزشکار ... پس از آن موضوعات دیگری در مطبوعات رایج شد: عکس های مناظر طبیعی، بناهای تازه تأسیس شده، مد لباس بانوان و آگهی های مصور!

از مطبوعات آن دوره:

1304: سال نامه ی "تقویم نظامی پهلوی" در 476 صفحه توسط اسدالله گلشانیان در مطبعه ی باقرزاده

تیر 1306: نخستین شماره ی عکسدار روزنامه ی اطلاعات با عکس رضاشاه به چاپ رسید.

1306: "گاهنامه طهران" توسط سید جلال الدین طهرانی در قطع جیبی با 119 صفحه ی مصور

Photographers, check your camera settings to ensure images are being saved at the highest possible quality. Designers, check the image size before you start working to ensure it's big enough for your needs.

Flying Bird

Shaikh M. Amin, Pakistan (ShaikhMAmin@yahoo.com)

This is a toy bird, hanging in balance on its beak. I wanted to see this bird in a bit motion without losing its original beauty. So I shot this in "Raw" format. I mounted my camera Nikon D70s on sturdy tripod with a flash in bounce direction to void harsh shadow. I set my camera on "Manual" mode with opening f22 and shutter speed ranging from 1/4 to full 2 second to record the motion.

When I moved the bird with my finger, it was going around in circle. I took several shots with bounce flash at different shutter speed in order to record the motion and this was one of the best I selected for display. Later on, I converted into B&W, used Brightness/Contrast and sharpened the image in Photoshop.

